

***ÅRSREDOVISNING
FÖR JUSTITIEKANSLERN
2009***

Dnr 1246-10-12

INNEHÅLL SID**RESULTATREDOVISNING**

Verksamhetsöversikt	3
1 Tillsyn	4
2 Tryck- och yttrandefrihet inklusive rättegångar	6
3 Skadestånd inklusive rättegångar	8
4 Övriga rättegångar	12
5 Integritet	14
6 Rättshjälp	15
7 Övriga ärendeslag	16
8 Kompetensförsörjning m.m.	17
9 Kommentarer	19
Tabellbilaga	23

FINANSIELLA DOKUMENT

1 RESULTATRÄKNING	27
2 BALANSRÄKNING	28
3 ANSLAGSREDOVISNING	29
4 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	30
5 SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	37
UNDERSKRIFT	38

Sändlista (ett pappersexemplar samt ett ex i pdf-format)

Justitiedepartementet	registrator@justice.ministry.se
Finansdepartementet	registrator@finance.ministry.se
Arbetsgivarverket	agv@arbetsgivarverket.se
Ekonomistyrningsverket	arsredovisning@esv.se
Riksdagens utredningstjänst	petita@riksdagen.se
Riksrevisionen	arsredovisning@riksrevisionen.se
Statskontoret	registrator@statskontoret.se

RESULTATREDOVISNING

VERKSAMHETSÖVERSIKT

ALLMÄNT

Justitiekanslern har sex huvudsakliga ansvarsområden. Den ursprungliga ombudsmannafunktionen fullgörs genom uppgiften att utöva tillsyn över den offentliga förvaltningen för regeringens räkning. Justitiekanslern är vidare särskild åklagare i mål om tryckfrihets- och yttrandefrihetsbrott, svarar för statens skadereglering, bevakar som statens advokat statens rätt i rättegångar samt är regeringens juridiska rådgivare. Justitiekanslern har även en särskild uppgift att värna enskildas integritet.

Vid sidan av dessa huvuduppgifter ska Justitiekanslern utöva tillsyn över rättshjälpen, övervaka Advokatsamfundets disciplinverksamhet och i särskilda fall utöva statens arbetsgivarfunktion. Härtill kommer att Justitiekanslern bedriver viss informations- och utbildningsverksamhet.

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2009 har som mål för verksamheten under året följande gällt. Justitiekanslern ska värna rättssäkerheten, offentligheten, yttrandefriheten samt en god myndighetskultur. Justitiekanslern ska medverka till att rättstillämpningen blir effektiv och rättssäker.

I det följande redovisas Justitiekanslerns olika arbetsuppgifter under rubrikerna Tillsyn, Tryck- och yttrandefrihet inklusive rättegångar, Skadestånd inklusive rättegångar, Övriga rättegångar, Integritet, Rättshjälp och Övriga ärendeslag. Därefter redovisas mål och måluppfyllelse när det gäller myndighetens kompetensförsörjning. Avslutningsvis kommenteras verksamhetens resultat och graden av måluppfyllelse.

PRESTATIONER

	2007	2008	2009
Inkomna ärenden	8 718	8 483	8 413
varav rättshjälp	2 200	2 068	1 898
Ingående balans	1 436	1 730	1 594
Summa	10 158	10 213	10 007
Avgjorda ärenden	8 419	8 617	8 224
varav rättshjälp	2 239	2 075	1 909
Utgående balans	1 739	1 596	1 783
	(1 730)	(1 594)	

- I årsredovisningen för 2007 har angetts att 1 739 ärenden balanserats till 2008. Under 2008 har framkommit att 9 av dessa ärenden rätteligen skulle ha antecknats som avslutade år 2007. Antalet ärenden i balans från 2007 till 2008 ska därför vara 1 730.
- I årsredovisningen för 2008 har angetts att 1 596 ärenden balanserats till 2009. Under 2009 har framkommit att 2 av dessa ärenden rätteligen skulle ha antecknats som avslutade år 2008. Antalet ärenden i balans från 2008 till 2009 ska därför vara 1 594.

Antalet inkomna, avgjorda och balanserade ärenden för år 2009 redovisas i **tabell 1** i tabellbilagan. Av **tabell 2** framgår under vilka år de ärenden som balanserats till år 2010 har kommit in.

En granskning av ärendeutvecklingen visar att antalet inkomna ärenden har minskat med 70 från 8 483 år 2008 till 8 413 år 2009 (0,8 %). Antalet avgjorda ärenden har minskat från 8 617 år 2008 till 8 224 år 2009 eller med 393 ärenden (4,5 %). Om man bortser från rättshjälpsärendena har antalet inkomna ärenden ökat med 100 från 6 415 år 2008 till 6 515 år 2009 (1,55 %) medan antalet avgjorda ärenden har minskat med 227 från 6 542 år 2008 till 6 315 år 2009 (3,46 %). Antalet ärenden i balans den 1 januari 2009 var 1 594 (se not under tabellen ovan). Per den 1 januari 2010 var antalet 1 783, en ökning med 189.

Även under detta budgetår har Justitiekanslern sökt prioritera avgörandet av äldre ärenden. Antalet ärenden i balans vid årsskiftet 2009/2010 som inkommit före den 1 januari 2009 och alltså var äldre än ett år var 242. Av dessa var 187 skadeståndsärenden (varav 44 rättegångar). Frånsett rättegångar fanns vid utgången av år 2009 tre ärenden, samtliga rörande skadestånd, som var äldre än två år. Sex ärenden, samtliga rättegångar, var sju år eller äldre.

Ärendenas omloppstid, räknad från den dag då ett ärende registreras i diariet till den dag då ärendet avslutas, framgår av **tabell 3** i tabellbilagan.

1 TILLSYN

1.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2008	139 (2007 – 156)
Inkomna ärenden 2009	1 680 (2008 – 1 649)
Antal ärenden att handlägga 2009	1 819 (2008 – 1 805)
Avgjorda ärenden 2009	1 738 (2008 – 1 665)
Balans till 2010	81

Av samtliga ärenden som har kommit in under året har tillsynsärendena utgjort ca 19,9 procent.

Av de 1 738 tillsynsärenden som avgjordes under året anhängiggjordes 1 480 genom anmälan från enskilda, från myndigheter eller genom Justitiekanslerns eget initiativ. De benämns vanliga tillsynsärenden. Övriga 258 ärenden avsåg ärendeförteckningar från myndigheter enligt 29 § myndighetsförordningen (216), protokoll från personalansvarsnämnder (36) och inspektioner (6). Dessa benämns övriga tillsynsärenden. Av de 1 480 vanliga tillsynsärendena föranledde 13 ärenden kritik i någon form, medan granskning skedde i ytterligare 34 ärenden utan att någon kritik framfördes. Således uttalades kritik i ca 0,87 procent av dessa ärenden. Av återstoden

lades 1 272 ärenden till handlingarna med brev medan 157 ärenden inte föranledde någon åtgärd alls. Granskningen av protokollen från personalansvarsnämnder medförde inga åtgärder från Justitiekanslerns sida.

1.2 TILLSYNSPROJEKT

Under åren 2004 – 2006 bedrevs på Justitiekanslerns uppdrag ett tillsynsprojekt om rättssäkerheten i brottmål. Projektet resulterade i rapporten ”Felaktigt dömda”. Justitiekanslern beslöt den 18 september 2008 att följa upp det tidigare projektet med en förnyad utredning som benämndes Rättssäkerhetsprojekt 2. Inriktningen var att projektet skulle avslutas senast vid utgången av år 2010. Med anledning av att Göran Lambertz avslutade sin tjänst som justitiekansler under året beslöts dock att projektet skulle avslutas i förtid. Projektgruppens arbete och förslag presenterades den 13 november 2009 i rapporten ”Rättssäkerheten i brottmål”.

Med anledning av den förkortade projekttiden blev arbetet mindre omfattande än vad som ursprungligen var planerat. Projektet koncentrerades kring olika bevisprövningsfrågor. Den viktigaste slutsatsen som framfördes i rapporten var att bevisprövningen i brottmål behöver kvalitetssäkras, helst genom en lagbestämmelse som föreskriver hur prövningen ska redovisas. I rapporten presenterades ett förslag till en sådan bestämmelse.

1.3 FÖRUNDESRÖKNINGAR OCH RÄTTEGÅNGAR

Den förundersökning angående ifrågasatt tjänstefel som omnämndes i årsredovisningen för 2008 har lagts ned (dnr 7715-08-21). Ärendet avsåg misstanke om brott mot förbudet att efterforska identiteten hos den som begär att få ta del av en allmän handling. Utredningen gav inte stöd för antagandet att någon som står under Justitiekanslerns tillsyn hade begått något brott och ytterligare utredningsåtgärder kunde inte förväntas bringa någon närmare klarhet i saken.

Under året har inte förundersökning inletts i något tillsynsärende. Vid årets utgång pågick således inte någon förundersökning i denna ärendekategori.

1.4 INSPEKTIONSVERKSAMHET

Justitiekanslern företog som ett led i tillsynsverksamheten en inspektionsresa till Kalmar. Inspektionerna ägde rum hos Kriminalvårdsanstalten Kalmar, Länsstyrelsen i Kalmar län, Kalmar tingsrätt och Åklagarkammaren i Kalmar. Ett tillsynsbesök gjordes också hos Polismyndigheten i Kalmar län. Justitiekanslern uttalade kritik mot myndigheterna och domstolen i vissa avseenden. Det allmänna intrycket av inspektionerna var emellertid att verksamheterna i allt väsentligt fungerade väl.

Inspektionsverksamheten bedöms vara angelägen. Den ger i regel en god bild av myndigheternas verksamhet och eventuella brister. Ofta kan Justitiekanslern göra påpekanden av förhållandevis stor betydelse för den framtida verksamheten vid domstolen eller myndigheten.

1.5 ÄRENDEFÖRTECKNINGAR

Under året har granskningen slutförts beträffande ärendeförteckningar från 21 länsstyrelser och 195 andra myndigheter. Ärendeförteckningarna föranledde beslut med påpekanden beträffande fyra länsstyrelser och 15 övriga myndigheter.

1.6 ADVOKATÄRENDEN

Justitiekanslerns uppgifter och befogenheter vad gäller tillsynen över advokatväsendet regleras i 8 kap. rättegångsbalken och i stadgarna för Sveriges advokatsamfund. Syftet med Justitiekanslerns verksamhet är främst att bidra till ett gott förtroende för advokatväsendet. Det sker genom en relativt ingående bevakning av advokatsamfundets disciplinverksamhet.

Justitiekanslern har på sedvanligt sätt under året fått in och granskat beslut och i förekommande fall akter och andra handlingar från styrelsen, prövningsavdelningarna och disciplinnämnden i sådana ärenden där någon åtgärd mot en ledamot av samfundet har ifrågasatts. Några klagomål har också anhängiggjorts direkt hos Justitiekanslern av enskilda.

Justitiekanslern har under året inte påkallat någon åtgärd mot någon advokat. Justitiekanslerns granskningsuppgift som företrädare för det allmänna måste dock anses fylla en viktig funktion som garanti för en hög kvalitet och för att även i övrigt säkra allmänhetens förtroende för advokatkåren.

2 TRYCK- OCH YTTRANDEFRIHET

2.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2008	33 (2007 – 40)
Inkomna ärenden 2009	467 (2008 – 450)
Antal ärenden att handlägga 2009	500 (2008 – 490)
Avgjorda ärenden 2009	451 (2008 – 456)
Balans till 2010	49 (varav 7 rättegångar)
Inledda förundersökningar	15 (2008 – 11)
Åtal väckta under 2009	4 (2008 – 1)

Av samtliga ärenden som kommit in under året har tryck- och yttrandefrihetsärendena utgjort ca 5,5 procent.

Antalet inkomna ärenden på det tryck- och yttrandefrihetsrättsliga området (467) har ökat något under år 2009 jämfört med år 2008 (450). I likhet med tidigare år har även under år 2009 en stor del av anmälningarna avsett publiceringar som har fallit utanför det grundlagsskyddade området. Många ärenden rör således publiceringar på internet där webbplatsen inte omfattas av den s.k. databasregeln i 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen.

Justitiekanslern har under år 2009 inlett förundersökning angående ifråga-

satt hets mot folkgrupp i sju ärenden (dnr 1526-09-30, 2860-09-30, 2861-09-30, 3235-09-30, 3828-09-30, 7165-09-30 och 7648-09-30).

Förundersökning har också inletts rörande brott mot tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens meddelarskyddsreglering i sex ärenden (dnr 583-09-30, 636-09-30, 5324-09-31, 689-09-30, 1883-09-30 och 2419-09-30). Några av dessa förundersökningar har dock lagts ner under året.

2.2 ÅTGÄRDER MOT RASISTISK BROTTSLIGHET

Av andelen inkomna ärenden har 147 avsett anmälningar om hets mot folkgrupp. Förra året var den siffran 133.

Av de sammanlagt 15 fall på tryck- och yttrandefrihetsområdet i vilka Justitiekanslern har beslutat att inleda förundersökning under året avser som nämnts sju ärenden misstanke om hets mot folkgrupp (år 2008 – 2). Det kan då konstateras att 140 anmälningar om hets mot folkgrupp inte har föranlett någon åtgärd från Justitiekanslerns sida. De främsta skälen till detta har varit att de anmälda yttrandena inte har bedömts vara brottsliga eller att Justitiekanslern inte har varit behörig åklagare därför att yttrandena har framförts i något medium som inte omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens tillämpningsområden.

2.3 RÄTTEGÅNGAR

I årsredovisningarna för 2007 och 2008 redogjordes för att Justitiekanslern hade väckt åtal vid bl.a. Värmlands tingsrätt rörande brottet olaga våldsskildring (dnr 5254-05-35). Åtalen avsåg utomlands producerade video- och DVD-filmer innehållande sexuellt våld som tillhandahållits för butiksförsäljning. Tingsrätten biföll under 2009 åtalen för brottet olaga våldsskildring. Påföljderna bestämdes till böter samt villkorlig dom med böter resp. samhällstjänst. Domarna har vunnit laga kraft i ansvarsfrågan.

Vid Hässleholms tingsrätt väcktes under året ett åtal mot den ansvarige utgivaren för en tidning rörande brott mot tystnadsplikt jämlikt 3 kap. 3 och 5 §§ tryckfrihetsförordningen (dnr 7108-08-35). Tingsrätten ogillade åtalet genom dom den 25 september 2009. Domen är överklagad.

Vid Stockholms tingsrätt har under hösten 2009 två åtal väckts. Det ena åtalet gäller yttrandefrihetsbrottet hets mot folkgrupp rörande innehållet på en hemsida (dnr 7165-07-35 och 2860-09-35). Det andra åtalet gäller tryckfrihetsbrottet hets mot folkgrupp rörande innehållet i ett antal klistermärken samt affischer (dnr 2861-09-35, 3235-09-35 och 3828-08).

3 SKADESTÅND

3.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2008	1 218 (2007 – 1 339)
Inkomna ärenden 2009	2 951 (2008 – 2 654)
Antal ärenden att handlägga 2009	4 169 (2008 – 3 993)
Avgjorda ärenden 2009	2 698 (2008 – 2 777)
Balans till 2010	1 471 (varav 65 rättegångar)

Av de under året inkomna ärendena har skadeståndsärendena utgjort ca 35 procent.

3.2 ERSÄTTNING TILL FRIHETSBERÖVADE M.M.

Av inkomna skadeståndsärenden gällde 1 570 (2008 – 1 520) ersättning vid frihetsinskränkning. Frihetsinskränkingsärendena har utgjort ca 18,6 procent av det totala antalet ärenden som har kommit in till myndigheten. Under året har 1 406 ärenden om ersättning vid frihetsinskränkning avgjorts (2008 – 1 546). Justitiekanslern har i 1 273 ärenden beslutat att ersättning ska betalas (2008 – 1 408), medan anspråken i övriga fall har lämnats utan bifall.

Under budgetåret har drygt 34 mnkr inkl. ränta betalats ut i ersättning enligt reglerna om ersättning vid frihetsinskränkning. Det har skett från anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. År 2008 utbetalades 44,6 mnkr. Kostnaderna har alltså minskat med ca 10 mnkr jämfört med närmast föregående budgetår. Det kan nämnas att 47 ärenden under året har föranlett utbetalningar av belopp överstigande 100 tkr (2008 – 67). I fem av dessa ärenden har ersättning med mer än 250 tkr betalats ut. Det högsta belopp som betalades var 554 tkr. De minskade kostnaderna kan delvis förklaras med de relativt få höga ersättningsbeloppen. En annan bidragande orsak är att ett något färre antal ärenden ledde till bifall jämfört med år 2008.

För att försöka behandla likartade fall lika har Justitiekanslern, som har nämnts i tidigare årsredovisningar, ställt upp vissa beloppsmässiga riktlinjer när det gäller lidandeersättning. Normalbeloppet för lidande är för närvarande 20 tkr för den första månaden och 15 tkr för följande månader. Beloppen har inte ändrats sedan år 2002.

Ersättningen för arvoden till advokater i dessa ärenden uppgick år 2009 till ca 2 mnkr, vilket är på samma nivå som år 2008.

I den följande tabellen redovisas totala ersättningsbelopp m.m. för de tre senaste åren.

År	Under året avslutade ärenden	Antal ärenden där ersättning utbetalats	Utbetalt belopp tkr	Varav ombudskostnader tkr
2007	1 312	1 176	31 604	1 817
2008	1 546	1 408	44 566	2 130
2009	1 406	1 273	34 207	2 131

Under året har fyra ärenden om ersättning vid frihetsinskränkning föranlett rättegång sedan den skadelidande inte godtagit Justitiekanslerns beslut i skaderegleringsärendet. Motsvarande siffra för år 2007 och 2008 var fyra respektive tre ärenden. De rättegångar som avslutades under år 2009 ledde inte i något fall till att ytterligare ersättning dömdes ut.

Under budgetåret 2009 har Justitiekanslern efter rekvisition betalat ut ca 1,2 mnkr till Rikspolisstyrelsen (2008 – 694 tkr, 2007 – 695 tkr). Detta avser ersättningar enligt 8 § lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder, dvs. ersättning för person- och sakskador vid laglig våldsanvändning.

Ersättning för utgifter för livränta som har rekvirerats av Statens pensionsverk har under 2009 uppgått till 117 tkr (2008 – 223 tkr).

3.3 ERSÄTTNING ENLIGT SKADESTÅNDSLAGEN M.M.

Utöver anspråk på ersättning vid frihetsinskränkning inkom under året 1 351 andra skadeståndsanspråk riktade mot staten. Av de inkomna ärendena avser 1 261 ersättningsanspråk grundade på skadeståndslagen, och 66 anspråk grundade på främst personuppgiftslagen. Justitiekanslern har under året avslutat 1 292 ärenden av motsvarande slag.

I 12 skadeståndsärenden (år 2008 – 22 ärenden) har enskilda väckt talan vid domstol mot staten sedan de funnit sig inte kunna godta Justitiekanslerns ställningstagande i skaderegleringsärendet. Till detta ska läggas sju skadeståndskrav som har väckts direkt vid domstol utan föregående skadereglering här. I 13 ärenden har Justitiekanslern uppdragit åt andra myndigheter att föra statens talan.

Det anförda illustreras till viss del i nedanstående tabell.

År	Antal ink. skadestånds-ärenden (ej frihetsinskr.)	Antal ärenden som föranlett rättegång sedan den skadelidande inte godtagit JK:s beslut	Antal ärenden där rättegång inletts utan föregående prövning hos Justitiekanslern
2007	1 166	12	*22
2008	1 134	22	13
2009	1 351	12	7

* Mellan några av dessa mål föreligger samband.

Under året har 26 rättegångar avseende skadestånd avslutats. I sju ärenden har förlikning träffats. I två ärenden har skadestånd utdömts; i ett av dessa i enlighet med Justitiekanslerns medgivande. I ett ärende har motpartens talan avvisats. I övriga fall har käromålen återkallats eller ogillats.

I de nu nämnda rättegångarna ingår även sådana som avser ersättning vid frihetsinskränkning m.m.

Principiellt intressanta ärenden

I de s.k. Unibet-målen vid Eskilstuna tingsrätt har två utländska spelbolag begärt att rätten ska fastställa att staten är skadeståndsskyldig mot dem med hänvisning till att lotterilagen i vissa delar strider mot gemenskapsrätten. Huvudförhandling hölls vid tingsrätten i januari 2010 (dnr 3920-03-45) men dom har ännu inte meddelats.

En grupprättegång pågår vid Nacka tingsrätt angående statens skadeståndsansvar för att alkohollagens regler om privatinförsel av alkohol har stått i strid med gemenskapsrätten. Staten har efter EG-domstolens dom i mål C-170/04 (Rosengren) medgett att en överträdelse av gemenskapsrätten har skett men bestrider att skadeståndsskyldighet har uppkommit (dnr 3446-06-45).

Flera rättegångar pågår vid Stockholms respektive Ystads tingsrätt rörande statens skadeståndsansvar till följd av framför allt påstådda brister i notifieringsförfarandet till EU med anledning av bl.a. nya nationella föreskrifter. De ifrågasatta föreskrifterna avser djurskydd samt lotterier (dnr 6786-07-45, 7024-07-45, 7025-07-45, 2856-07-45, 2290-07-45 och 7377-06-45).

Stockholms tingsrätt ogillade under året en skadeståndstalan från ett filmbolag med anledning av Svenska Filminstitutets avslag på bolagets ansökan om produktionsstöd. Svea hovrätt beslutade därefter att inte meddela prövningstillstånd i målet. Bolaget har överklagat hovrättens beslut (dnr 33-99-45).

Två mål avseende skadeståndsanspråk från enskilda till följd av regeringens felaktiga bemyndigande till Finsk-svenska gränsälvscommissionen att föreskriva vissa förbud och begränsningar rörande fiske avgjordes i Högsta domstolen genom domar 2010-01-14 Talan ogillades i båda målen (dnr 6465-06-45 och 6466-06-45).

Stockholms tingsrätt ogillade i slutet av året en talan om skadestånd på grund av myndigheternas åtgärder i samband med beskattning vid införsel av eldningsolja från Finland. Domen har inte vunnit laga kraft (dnr 3083-08-45).

I december 2009 hölls huvudförhandling vid Attunda tingsrätt i det mål där två f.d. läkare, som efter processer under åren 1984 – 1991 förlorade sina läkarlegitimationer, har begärt skadestånd av staten. Tingsrätten kommer enligt uppgift att meddela dom i målet 2010-02-18 (dnr 3038-07-45).

Uppsala tingsrätt och Svea hovrätt meddelade under året domar i den grupprättegång där ett antal kvinnor framställt skadeståndsanspråk mot staten på den grunden att Sveriges lantbruksuniversitet vid antagningen till veterinärutbildningen hade agerat i strid med förbudet om diskriminering i lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan (likabehandlingslagen). Domstolarna fann att kvinnorna hade utsatts för en överträdelse av diskrimineringsförbudet och tillerkände dem skadestånd. (dnr 5331-08-45).

I slutet av året avgjorde Högsta domstolen ett mål som i huvudsak gällde nivån på ersättningen för ideell skada vid en överträdelse av rätten till rättegång inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen (dnr 3956-99-45). Vidare pågår vid Stockholms tingsrätt respektive Svea hovrätt rättegångar som enbart gäller den frågan (dnr 2525-09-45 och 2564-09-45).

Justitiekanslern har under november och december 2009 inom ramen för statens frivilliga skadereglering tagit emot över 330 anspråk på ersättning för ideell skada med hänvisning till oskäligt långa handläggningstider i framför allt Regeringsrätten. Dessa anspråk har framställts efter att organisationen Centrum för rättvisa har informerat drygt 2 000 personer om att de med anledning av Regeringsrättens handläggningstider kan ha rätt till skadestånd av staten enligt artikel 6.1 i Europakonventionen (dnr 6917-09-40 m.fl.).

Justitiekanslern har under året avgjort 146 ärenden som gäller skadestånd på grund av uppgifter i Säkerhetspolisens register. I 31 av dessa ärenden har Justitiekanslern funnit att skadestånd ska utgå med anledning av överträdelser av Europakonventionen (dnr 7927-07-47 m.fl.)

Justitiekanslern har i ett beslut inom ramen för statens frivilliga skadereglering tillerkänt ett bolag skadestånd med anledning av ett beslut att inte medge avdrag för ingående mervärdesskatt grundat på en felaktig tolkning av sjätte mervärdesskattedirektivet. I ärendet uppkom bl.a. en fråga om ut-

formningen av omprövningsbestämmelsen i 21 kap. 3 § skattebetalningslagen (dnr 2409-08-40).

3.4 ALLMÄNT OM UTVECKLINGEN

Antalet inkomna skadeståndsärenden har ökat med 297 jämfört med år 2008. Något färre skadeståndsanspråk har bifallits än föregående år (2008 bifölls 231 anspråk). Antalet inledda rättegångar har minskat jämfört med året innan. Under året har ungefär lika många rättegångar avslutats som föregående år. Det har ingåtts förlikning i något större utsträckning än tidigare (2008 träffades förlikning i tre ärenden). I mål som har sakprövats i domstol har käromålet bifallits i ungefär lika stor utsträckning som tidigare. Justitiekanslern har inte i något nytt mål under året anlitat ombud att föra statens talan.

3.5 REDOVISNING AV UTBETALADE SKADESTÅND M.M.

De ärenden enligt lagen om ersättning vid frihetsinskränkning där Justitiekanslern har beslutat om ersättning har redovisats ovan.

Justitiekanslern har i övriga skadeståndsärenden under året beslutat om ersättning i 203 fall. Justitiekanslern har därvid uppdragit åt någon annan myndighet att ombesörja utbetalning av den tillerkända ersättningen med sammanlagt ca 6,5 mnkr (år 2008 6 mnkr, år 2007 19,4 mnkr och år 2006 9,4 mnkr exklusive ränta.

Från anslaget 1:13 har under 2009 betalats ut ersättning för övriga skadestånd med ca 17 tkr. Bortsett från frihetsinskränkingsärendena har under året ingen ersättning enligt 14 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten utbetalats från detta anslag.

Vissa ekonomiska uppgifter om den processuella verksamheten redovisas nedan i avsnitt 4. Uppgifterna avser till stor del skadeståndsärenden.

4 ÖVRIGA RÄTTEGÅNGAR

Rättegångar i ärenden angående tillsyn, tryck- och yttrandefrihet, skadestånd samt integritet redovisas under respektive avsnitt. Här redovisas övriga rättegångar, bl.a. avtalstvister och äganderättstvister.

4.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2008	9 (2007 – 17)
Inkomna ärenden 2009	6 (2007 – 0)
Antal ärenden att handlägga 2009	15 (2007 – 17)
Avgjorda ärenden 2009	3 (2007 – 9)
Balans till 2010	12

Av de under året inkomna ärendena har övriga rättegångar utgjort mindre än en promille.

Vissa ekonomiska uppgifter (anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.)

Kostnader i samband med statens rättegångar har uppgått till sammanlagt ca 961 tkr (2008 – 1,4 mnkr). Härav utgör kostnaderna för ombudsarvode i mål där Justitiekanslern har anlitat advokat ca 747 tkr (1 mnkr under 2008). Justitiekanslern kan fr.o.m. budgetåret 2000 uppdra åt den myndighet som berörs av en dom eller ett beslut att ombesörja att ersättning för statens kostnader för ombud i rättegången utbetalas till Justitiekanslern. Under år 2009 har Justitiekanslern erhållit ersättning med ca 762 tkr i sådana ärenden.

4.2 VISSA MÅL DÄR SAMEBYAR ÄR KÄRANDEPART

Staten genom Justitiekanslern är som nämnts i tidigare årsredovisningar svarande i flera mål anhängiga vid Gällivare, Luleå, Lycksele och Östersunds tingsrätter angående bättre rätt till andel i lappskatteland m.m.

Under året har Girjas sameby väckt talan mot staten vid Gällivare tingsrätt om fastställelse av i första hand bättre rätt till jakt och fiske inom samebyns område på Gällivare kronoöverloppsmark 2:1 (dnr 3360-09-5).

Vid Luleå tingsrätt pågår ett mål där Talma sameby har yrkat skadestånd av staten med anledning av förlängningen av konventionen den 9 april 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning. Staten har i svaromålet medgett att viss ersättning ska utgå till samebyn (dnr 5941-08-45).

5 INTEGRITET

Ärenden i balans från 2008	93	(2007 – 67)
Inkomna ärenden 2009	1 074	(2008 – 1 279)
Antal ärenden att handlägga 2009	1 167	(2008 – 1 346)
Avgjorda ärenden 2009	1 078	(2008 – 1 254)
Balans till 2010	89	(varav 65 rättegångar)

Av de under året inkomna ärendena har integritetsärendena utgjort ca 12,8 procent.

Justitiekanslerns uppgifter på detta verksamhetsområde regleras i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning, kreditupplysningslagen (1973:1173), inkassolagen (1974:182) och den upphävda datalagen (1973:289).

När myndigheter expedierar beslut enligt de nämnda lagarna ska en kopia av besluten överlämnas till Justitiekanslern, som får överklaga sådana beslut för att ta till vara allmänna intressen. Justitiekanslern ska härigenom medverka till att de aktuella lagarna inte får en sådan tillämpning att berättigade integritetsintressen sätts åt sidan.

Under 2009 inkom 1 074 (2008 – 1 279) ärenden till Justitiekanslern. Antalet inkomna ärenden har därmed minskat med ca 16 procent jämfört med föregående år. Minskningen hänför sig till ärenden om allmän kameraövervakning, vilka har minskat med ca 16,4 procent. Förklaringen till denna minskning är att antalet ansökningar till länsstyrelserna om tillstånd till allmän kameraövervakning har minskat.

Justitiekanslern har under året överklagat 54 (2008 – 86) beslut av länsstyrelser. Dessa ärenden avsåg bl.a. skolor (18 ärenden), butiker (15 ärenden), entréer till flerfamiljshus (3 ärenden) och idrottsläktare (7 ärenden).

Under året avslutades 64 (2008 – 53) rättegångar i ärenden rörande allmän kameraövervakning. I 40 av dessa mål bifölls Justitiekanslerns överklagande helt och i fyra av målen delvis. I två mål beviljades motparten inte prövningstillstånd i kammarrätten. Justitiekanslern återkallade sitt överklagande i åtta mål.

6 RÄTTSHJÄLP M.M.

6.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2008	43	(2007 – 51)
Inkomna ärenden 2009	1 898	(2008 – 2 068)
Antal ärenden att handlägga 2009	1 941	(2008 – 2 119)
Avgjorda ärenden 2009	1 909	(2008 – 2 075)
Balans till 2010	32	(varav 14 rättegångar)

Av de under året inkomna ärendena har rättshjälpsärendena utgjort ca 22,6 procent.

Justitiekanslerns uppgifter inom detta verksamhetsområde regleras i 45 § rättshjälpslagen (1996:1619), 8 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde samt lagen (2005:73) om rätt för Justitiekanslern att överklaga vissa beslut. I DVFS 2005:1 finns föreskrifter och allmänna råd om att domstolar och vissa andra myndigheter ska lämna uppgift till Justitiekanslern om beslut rörande rättshjälp m.m.

Under år 2009 har Justitiekanslern överklagat beslut i 41 ärenden (2008 – 58). Av överklagandena har fem avsett ersättning av allmänna medel till målsägandebiträden, offentliga försvarare eller rättshjälpsbiträden (2008 – 6).

Under året avslutades 41 rättegångar (2008 – 66) i ärenden rörande rättshjälp m.m. Justitiekanslerns överklagande bifölls helt eller delvis i 35 ärenden (2008 – 43). Av dessa avsåg sex ärenden ersättning till offentliga försvarare eller rättshjälpsbiträden.

Justitiekanslern har förelagts att yttra sig i egenskap av motpart i 92 ärenden (2008 – 87).

7 ÖVRIGA ÄRENDESLAG

Verksamhetsområdet Övriga ärendeslag innefattar ärenden som redovisas under ärendegrupperna Justitiekanslerns egen verksamhet, advokatärenden, remisser, Justitiekanslerns uppgifter i vissa ärenden av arbetsrättslig art och uppdrag från regeringen.

7.1 ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ärenden i balans från 2008	59 (2006 – 60)
Inkomna ärenden 2009	337 (2007 – 383)
Antal ärenden att handlägga 2009	396 (2007 – 443)
Avgjorda ärenden 2009	347 (2007 – 381)
Balans till 2010	49

Av de under året inkomna ärendena har de som hört till Övriga ärendeslag utgjort ca 4 procent.

7.2 JUSTITIEKANSLERNS EGEN VERKSAMHET

Under ärendegruppen Justitiekanslerns egen verksamhet registreras ärenden som rör organisation, budget, personal, lokaler, utlämnande av handlingar, arkivfrågor och information. Totalt har 135 ärenden registrerats under 2009, varav 60 ärenden gäller information om verksamheten.

7.3 REMISSER

Under året har 101 remisser inkommit och Justitiekanslern har avgett 109 remissvar. 17 remissärenden fanns i balans vid årets slut.

Sex av remissvaren har återgetts på Justitiekanslerns hemsida under år 2009.

Remissyttrande över betänkandet Straff i proportion till brottets allvar (SOU 2008:85)

Remissyttrande över promemorian Förstärkt integritetsskydd vid signalspanning (DS 2009:1)

Remissyttrande över betänkandet En framtida spelreglering (SOU 2008:124)

Remissyttrande avseende Förvaltningskommitténs slutbetänkande: Styra och ställa - förslag till en effektivare statsförvaltning (SOU 2008:118)

Yttrandefrihetskommitténs delbetänkande Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (SOU 2009:14)

Remissyttrande över betänkandet Avskaffande av filmcensuren för vuxna, men förstärkt skydd av barn och unga mot skadlig mediepåverkan (SOU 2009:51)

7.4 UPPDRAG FRÅN REGERINGEN

Avslutade regeringsuppdrag

Det har inte avslutats några uppdrag under år 2009.

Pågående uppdrag från regeringen

Under år 2003 fick Justitiekanslern ett regeringsuppdrag att företräda Sverige i möten inom de internationella oljeskadefonderna (dnr 1983-03-90). Justitiekanslern har under år 2009 företrätt Sverige vid tre möten i London. Sveriges delegat är sedan år 2008 ordförande i exekutivkommittén för 1992 års internationella oljeskadefond.

Under år 2004 fick Justitiekanslern ett ärende överlämnat från regeringen avseende ersättning av statsmedel för skada och olägenhet till följd av en konvention mellan Sverige och Norge om renbetning. Det förlikningsförslag som lämnades av Justitiekanslern förkastades av Talma sameby, som nu för en skadeståndstalan mot staten vid Luleå tingsrätt (dnr 5941-08-45, se avsnitt 4.2).

8 REDOVISNING AV KOMPETENSFÖRSÖRJNING M.M.

Justitiekanslerns verksamhet är bred och omfattar ett flertal olika juridiska områden där särskilt skadeståndsrätt och tryck- och yttrandefrihetsrätt sedan länge varit tunga delar. Under senare år har tillämpningen av EU-rätten och Europakonventionen kommit att bli allt mer centrala i verksamheten. Antalet inkomna ärenden uppgick till nästan 8 500 år 2009. Arbetet vid myndigheten är av kvalificerat slag vilket ställer höga krav på alla anställda.

När det gäller myndighetens kanslifunktion måste särskilt höga krav ställas på funktion och kvalitet hos en myndighet med de mål som uppställt för Justitiekanslern och där myndigheten också har till uppgift att granska andra. På en så pass liten myndighet som denna blir varje enskild medarbetares insats avgörande. Kansliet består av en kanslichef, en registrator, två assistenter och en expeditionsförman. För att klara semesterperioden har myndigheten sedan flera år under juni-augusti anställt en sommarnotarie.

För att kunna uppfylla målen för verksamheten måste också juristerna uppfylla mycket högt ställda krav. De fyra byråcheferna har lång och kvalificerad erfarenhet från bl.a. domstolsarbete. Av de föredragande som varit i tjänst under hela eller delar av året är åtta domarutbildade assessorer medan två är f.d. advokater, varav en med särskild skatterättslig kompetens. En föredragande har rekryterats på grund av sin särskilda kompetens inom EG-rätten. Myndigheten har under året haft fem beredningsjurister anställda. Dessa är notariemeriterade. Bland handläggarna finns också kontinuerligt en

notarie. Notarien anställs av Domstolsverket och gör de sex första månaderna av sin notarietjänstgöring hos Justitiekanslern.

Myndigheten har under del av året haft en projektanställd arkivarie vilket krävts för att på ett godtagbart sätt kunna uppfylla de krav som ställs på myndighetens arkivläggning.

Vid anställningar strävar Justitiekanslern efter att vidmakthålla en jämn könsfördelning samt att garantera en sådan kompetens bland de anställda som svarar mot myndighetens kvalificerade uppgifter och breda verksamhetsområde. Justitiekanslern har i samråd med de anställda utarbetat en jämställdhets- och mångfaldsplan och en handlingsplan för tillgänglighet. Det bedöms inte finnas några skillnader mellan mäns och kvinnors möjligheter till utveckling och befordran inom myndigheten. Något behov av åtgärder från myndighetens sida finns därför inte i detta avseende.

Den enda nyrekrytering som skett under året är att en beredningsjurist anställts på sex månader för att täcka upp för en tjänstledig. Det var inte svårt att få bra sökande till den anställningen och det finns inte heller några indikationer på att det under de närmaste åren kommer att bli svårt att locka goda sökande eller problem att behålla kvalificerad personal vid myndigheten. Detta förutsätter dock att det inte på nytt blir brist på assessorer samt att myndighetens resurstilldelning blir sådan att arbetsbelastningen framstår som rimlig och arbetsförhållandena på myndigheten som attraktiva.

Vidtagna åtgärder och måluppfyllelse för 2009

Myndighetens mål för kompetensförsörjningen 2009 har varit att vidmakthålla kompetensen bland de anställda. Vid utgången av år 2009 var 17 kvinnor och tio män anställda vid myndigheten. Två kvinnor var tjänstlediga. Myndighetens kompetensförsörjning (åldersstruktur, könsfördelning och rörlighet) framgår av nedanstående tabell.

Kompetensnivå 31 dec	Åldersstruktur (födelseår)	Kön	Rörlighet (anställningsår)
JK och byråchefer	1947-1962	3 K 2 M	1992-2009
Övrig personal	1945-1981	14 K 8 M	1977-2008

Redovisning av mål för 2009 och för 2010 - 2011

Det övergripande målet är att myndigheten ska ha skickliga medarbetare som fungerar väl i arbetsgruppen och som trivs med sitt arbete.

Årliga utvecklingssamtal med medarbetarna lägger grunden för planering av både individuell kompetensutveckling och myndighetsgemensam utbildning.

Under 2010 kommer alla medarbetare att erbjudas att genomgå en s.k. friskvårdsprofil genom företagshälsovården. Myndigheten kommer också att pri-

oritera individuell kompetensutveckling och friskvård.

I myndighetens jämställdhets- och mångfaldsplan anges bl.a. att Justitiekanslern ska beakta att personalsammansättningen så långt som möjligt speglar samhällets etniska mångfald.

Myndigheten kommer även fortsättningsvis i rekryteringsannonser att särskilt ange att Justitiekanslern erbjuder en arbetsplats som utmärks av en strävan att vara fri från diskriminering och att ge lika möjligheter för alla.

Sjukfrånvaro m.m.

De anställdas totala sjukfrånvaro redovisas i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro och sjukfrånvaro fördelad på kön. Sjukfrånvaro fördelad på ålder redovisas inte med hänsyn till att uppgifterna kan hänföras till enskilda individer (se ESV Cirk 2003:3).

Sjukfrånvaro	2009 (%)	2008 (%)
Totalt	0,5	0,6
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro	0	0
Kvinnor	0,7	0,6
Män	0,1	0,5

För att förebygga ohälsa i arbetet har anslagits bidrag med 150 kr per person och månad att användas till friskvård.

9 KOMMENTARER

Myndighetens verksamhet och resultat har redovisats i den inledande verksamhetsöversikten och i avsnitten 1 – 8. Målen för år 2009 framgår av verksamhetsöversikten och redovisningen ger underlag för en bedömning av i vilken mån verksamhetsmålen har uppfyllts. I det här avsnittet kommenteras verksamhetens resultat ur ett övergripande perspektiv.

Ärendeutvecklingen

Efter att under flera år ha ökat minskade under år 2008 antalet *inkomna* ärenden något jämfört med år 2007. Antalet inkomna ärenden var sålunda 8 483 år 2008 mot 8 718 år 2007 (– 235). Minskningen hänförde sig främst till tillsynsärendena (– 238), medan skadeståndsärendena fortsatte att öka (+ 157). Även år 2009 har det totala antalet *inkomna* ärenden minskat något (–70), men minskningen är marginell och hänför sig helt till de mindre komplicerade rättshjälps- och kameraärendena medan antalet tillsyns-, yttrandefrihets- och skadeståndsärenden fortsatt att öka.

Skadeståndsärendena har således jämfört med år 2008 ökat med nästan 300 ärenden. Om man räknar bort de relativt nytillkomna rättshjälpsärendena (som Justitiekanslern fick ansvaret för år 2005) kan man konstatera att antalet inkomna ärenden var 6 515 år 2009, 6 415 år 2008, 6 522 år 2007, 5 951 år 2006, 5 111 år 2005, 4 567 år 2004, 4 130 år 2003, 3 713 år 2002, 3 733 år 2001 och 3 999 år 2000). Räknat på detta sätt har antalet inkomna ärenden sedan år 2000 således ökat med 2 516.

När det gäller skadeståndsärendena var antalet ärenden om ersättning enligt frihetsberövandelagen i princip oförändrat medan anspråken enligt skadeståndslagen ökade med 250. Yttrandefrihetsärendena, som år 2008 minskade något, från 491 till 450, ökade åter till 467. Antalet inkomna lagstiftningsremisser var även detta år över etthundra (101 år 2009 att jämföra med 115 år 2008 och 84 år 2007). Justitiekanslern avlämnade under året 109 remissvar.

Antalet *avverkade* ärenden minskade något jämfört med tidigare år, från 8 617 till 8 224 (8 419 år 2007 och 8 209 år 2006).

Som framgår av verksamhetsöversikten har antalet ärenden som var *oavgjorda* vid utgången av år 2009 åter ökat och var totalt 1 783. Detta efter att år 2008 ha minskat till 1 596 jämfört med den utgående balansen år 2007 som var 1 730. Målet att minska den totala ärendebalansen har således inte kunnat uppnås detta år och inte heller målsättningen att alla ärenden som hade kommit in före den 1 oktober 2008 skulle ha avgjorts före den 31 december 2009. Detta trots att alla arbetat hårt och målmedvetet. Balanserna är således fortfarande alltför stora och behöver arbetas ner till drygt 1 000.

Den minskade avverkningen och därav följande ökade balansen torde åtminstone delvis kunna förklaras av att resurser krävts för att i förtid genomföra andra delen av tillsynsprojektet om rättssäkerheten i brottmål, samt att bytet av Justitiekansler innebar tre veckor i slutet av året utan dubbla beslutsfattare. Med den rådande ordningen enligt vilken beslutsfattandet nästan helt är förbehållet Justitiekanslern personligen och dennes ersättare blir myndigheten mycket sårbar. En ytterligare förklaring är det stora inflödet under november och december av över 330 anspråk på ersättning för ideell skada med hänvisning till oskäligt långa handläggningstider i framför allt Regeringsrätten.

Trots den något minskade ärendeavverkningen under året måste också årets arbetsinsats betecknas som mycket god sedd i förhållande till antalet medarbetare på myndigheten. Det rör sig om i genomsnitt runt 450 ärenden per handläggare. Att avverkningen varit något lägre detta år än det föregående ger stöd för den uppfattning som redovisades i förra årets årsredovisning, nämligen att organisationen är ansträngd och att arbetsbelastningen generellt sett är för stor. Den ansträngda arbetssituationen riskerar också att gå ut över kvaliteten i arbetet, vilket framstår som icke acceptabelt för en myndighet som bl.a. har till uppgift att värna rättssäkerheten i rättstillämpningen. Förutom att den höga arbetsbelastningen utgör både ett arbetsmiljöproblem och ett kvalitetsproblem visar årets resultat också att Justitiekanslern

med nuvarande dimensionering av myndigheten inte torde ha utrymme för några egna initiativ om det ska gå att inom rimlig tid klara av att hantera alla inkommande ärenden.

Det kan konstateras att de nedskärningar som skulle ha krävts under år 2009 för att ekonomin skulle komma i balans inte har genomförts.

Handläggningstider

Att inkomna ärenden avgörs snabbt kan inte ensamt ses som ett mått på kvaliteten i verksamheten. Att ”justice delayed is justice denied” är emellertid något som allt oftare framhålls och för Justitiekanslern, som i sin tillsynsverksamhet ska se till att andra myndigheter har rimliga handläggningstider och i sin skadereglering handlägger krav grundade på långsam handläggning måste det ställas höga krav när det gäller handläggningstiden för egna ärenden. I tabell 3 finns en redovisning av handläggningstiderna beträffande samtliga typer av ärenden. Redovisningen visar att de genomsnittliga handläggningstiderna för den tyngsta ärendegruppen, nämligen skadestånd, har ökat ytterligare något under år 2009 jämfört med 2008 (178 dagar jämfört med 174 dagar). Detta kan även jämföras med 166 dagar år 2007, 184 dagar år 2005 och 164 dagar år 2004. För ärendegruppen tryck- och yttrandefrihet har de genomsnittliga handläggningstiderna däremot minskat något (27 dagar jämfört med 30 dagar år 2008). Även för tillsynsärendena har handläggningstiderna minskat något (45 dagar jämfört med 50 dagar år 2008) Detta kan även jämföras med 39 dagar år 2007, 45 dagar år 2006, 62 dagar år 2005 och 76 dagar år 2004).

Den sammantagna genomsnittliga handläggningstiden var i förhållande till år 2008 oförändrat 77 dagar, vilket dock ska jämföras med ca 60 dagar år 2007 och ca 45 dagar år 2006. Detta är ett medelvärde. Ett medianvärde torde i och för sig vara mer rättvisande men har inte gått att beräkna automatiskt.

Handläggningskostnader och ekonomi

Handläggningskostnaden per ärende kan inte ses som ett mått på kvalitet men däremot som ett mått på effektiviteten i verksamheten. Handläggningskostnaden per ärende var något högre år 2009 än föregående år, 3 214 kr per ärenden jämfört med 2 994 kr år 2008. Som en ytterligare jämförelse kan sägas att kostnaden per ärende var 2 659 kr år 2007 och 2 530 kr år 2006 men ca 2 980 kr per ärende år 2005.

Under de senaste åren har kostnaderna för anlitate advokater minskat markant. År 2009 har Justitiekanslern anlitat advokater för totalt ca 747 tkr vilket ska jämföras med ca 1 mnkr år 2008, 461 tkr år 2007 och 5,3 mnkr år 2006. Om det besvärliga ekonomiska läget består kan det bli nödvändigt att åter använda advokater i större utsträckning. Detta är visserligen ca fyra gånger dyrare än om arbetet görs av myndighetens egna medarbetare, men det belastar inte förvaltningsanslaget. Det bör samtidigt anmärkas att med tanke på att processerna är en intressant och lärorik del för myndighetens

medarbetare skulle en sådan utveckling riskera att avsevärt försämra möjligheterna att rekrytera de skickligaste medarbetarna.

När det gäller förvaltningsanslaget gick myndigheten in i år 2009 med 867 tkr av anslagskrediten för år 2008 förbrukade och fick, trots ett ytterligare anslag på 2 mnkr i tilläggsbudget 2, liksom förra året problem. Justitiekanslern tvingades därför på nyåret 2010 att hemställa hos regeringen om en utökad anslagskredit för att undvika ett överskridande av tilldelat belopp. För år 2010 är situationen därför bekymmersam. Om Justitiekanslern inte kan få ytterligare tilldelning på förvaltningsanslaget kommer det att bli nödvändigt att minska antalet anställda med minst två personer. Detta skulle ofrånkomligen få allvarliga konsekvenser för verksamheten.

Mål, resultat och utveckling i övrigt

Liksom tidigare är intresset från allmänheten och företrädare för olika samhällssektorer stort när det gäller Justitiekanslerns arbete. Informationsverksamheten är därför relativt omfattande och tar sig många olika uttryck. Företrädare för myndigheten medverkar i utbildningsinsatser av olika slag och bedömningen är att informationsverksamheten fyller ett betydande samhällsbehov och därför i princip inte bör hållas tillbaka. En viss återhållsamhet har liksom förra året iakttagits, och sedan den dåvarande justitiekanslern i april 2008 blivit ordförande i Yttrandefrihetskommittén drog han ner på sina egna externa framträdanden.

I förra årets årsredovisning angavs att informationsbehovet skulle kunna tillgodoses genom att myndighetens hemsida utvecklades och det sades att en moderniserad och utvecklad hemsida skulle tas i bruk under våren 2009. Arbetet med hemsidan har dock inte kunnat slutföras under året och den nya hemsidan planeras nu att vara klar under år 2010.

Förändringar och särskilda händelser

Under år 2009 har inga förändringar av stor betydelse inträffat, förutom att den bekymmersamma försämring av myndighetens ekonomi som förelåg redan under år 2008 har ytterligare accentuerats.

Den nya organisationen för myndigheten, med en utökad specialisering genom en indelning i tre enheter, som trädde i kraft våren 2007 utvärderades i en omgång under år 2008. Avsikten var att en ny utvärdering skulle ske under år 2009 men så har inte skett varför en sådan planeras under det kommande året.

Bilaga

TABELL 1 utvisande inkomna, avgjorda och balanserade ärenden för år 2009							
Ärenden angående	Balans fr 2008	Ink 2009	Ink 2008	Summa 1	Avgjorda 2009	Balans till 2010	Summa 2
Tillsyn	139	1 680	1 649	1 819	1 738	81	1 819
Anmälan från mynd	1	7	4	8	6	2	8
Anmälan från enskild	113	1 232	1 277	1 345	1 276	69	1 345
Initiativärenden	7	4	9	11	8	3	11
Granskningsärenden	0	218	225	218	216	2	218
Rättegångar	1	0	0	1	0	1	1
Inspektion	0	6	5	6	6	0	6
Ansvarsnämnd	1	36	45	37	36	1	37
Oklara yrkanden	16	177	84	193	190	3	193
Yttrandefrihet	33	467	450	500	451	49	500
Tryckfrihet	14	229	256	243	221	22	243
Radioansvarighet	15	233	186	248	228	20	248
Video	0	2	4	2	2	0	2
Band	0	0	4	0	0	0	0
Rättegångar	4	3	0	7	0	7	7
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0
Skadestånd	1 218	2 951	2 654	4 169	2 698	1 471	4 169
Skadeståndslagen	639	1 261	1 010	1 900	1 027	873	1 900
Ers v frihetsinskr	293	1 570	1 520	1 863	1 406	457	1 863
Övriga skadest	86	66	76	152	83	69	152
EU-ärenden	2	0	3	2	2	0	2
Rättegångar	69	30	35	99	34	65	99
Återkrav frih	0	0	0	0	0	0	0
Säkerhetskontroll	129	24	10	153	146	7	153
Övriga rätteg	9	6	0	15	3	12	15
Integritet	93	1 074	1 279	1 167	1 078	89	1 167
Datalagen	0	3	4	3	3	0	3
Kreditupplysn	0	7	7	7	7	0	7
Inkassolagen	0	58	47	58	55	3	58
TV-övervakn	18	952	1 139	970	949	21	970
Rättegångar	75	54	82	129	64	65	129
Övrigt	59	337	383	396	347	49	396
JK:s egen verksamh.	25	135	160	160	137	23	160
Advokater	4	52	71	56	52	4	56
Remisser	25	101	115	126	109	17	126
Uppdrag fr regeringen	1	1	3	2	2	0	2
Generalklausulen	0	0	0	0	0	0	0
Skrivelse t regeringen	2	1	1	3	1	2	3
Rättegångar	2	47	33	49	46	3	49
Rättshjälp	43	1 898	2 068	1 941	1 909	32	1 941
Rättshjälp, ersättn	1	1 762	1 922	1 763	1 761	2	1 763
Begäran om yttr.	30	92	87	122	106	16	122
Rättegångar	12	44	59	56	42	14	56
SUMMA	1 594	8 413	8 483	10 007	8 224	1 783	10 007
Makulerade	0	36	66	36	36	0	36
SUMMA TOTALT	1 594	8 448	8 549	10 043	8 260	1 783	10 043

Balansen från 2008 överensstämmer inte med Justitiekanslerns årsredovisning 2008 eftersom händelser i ett antal ärenden har diarieförts i efterhand.

TABELL 2 utvisande under vilka år de till 2010 balanserade ärendena inkommit									
Ärenden angående	1993/ 2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Summa
Tillsyn			1				5	75	81
anmälan från mynd								2	2
anmälan från enskild							5	64	69
initiativärenden								3	3
granskningsärenden								2	2
rättegångar			1						1
inspektion									
ansvarsnämnd								1	1
oklara yrkanden								3	3
Yttrandefrihet				1		1	2	45	49
tryckfrihet								22	22
radioansvarighet								20	20
video									
band									
rättegångar				1		1	2	3	7
Skadestånd	2	1	1		6	21	156	1 284	1 471
skadeståndslagen						2	117	754	873
ers v frihetsinskr						1	3	453	457
övriga skadest							20	49	69
EU-ärenden									
rättegångar	2	1	1		6	18	16	21	65
återkrav frih									
säkerhetskontroll								7	7
Övriga rätteg	4		2	1			1	4	12
Integritet					3	9	15	62	89
datalagen									
kreditupplysn									
inkassolagen								3	3
TV-övervakn								21	21
rättegångar					3	9	15	38	65
Övrigt			1	2	2	1	2	41	49
JK:s egen verksamhet				2	2	1	2	16	23
advokater								4	4
remisser								17	17
uppdrag fr regeringen									
generalklausulen									
skrivelse t regeringen			1					1	2
rättegångar								3	3
Rättshjälp							2	30	32
Rättshjälp, ersättning								2	2
Begäran om yttrande							2	14	16
Rättegångar								14	14
SUMMA	6	1	5	4	11	32	183	1 541	1 783

Tabell 3 visar den genomsnittliga handläggningstiden

ÄRENDEGRUPP	ANTAL AVGJORDA ÄRENDEN	HANDLÄGGNINGS- TID I DAGAR
Tillsyn		
2007	1 858	39,55
2008	1 665	50,30
2009	1 763	45,45
Tryck- och yttrandefrihet		
2007	486	45,10
2008	456	29,76
2009	451	27,0
Skadestånd (varav frihetsinskr.)		
2007	2 181 Frihetsinskr. 1 312	165,77 Frihetsinskr. 91,13
2008	2 776 Frihetsinskr. 1 546	174,26 Frihetsinskr. 73,07
2009	2 698 Frihetsinskr 1 406	178,20 Frihetsinskr 84,47
Övriga rättegångar		
2007	3	655,33
2008	9	2 128,22
2009	3	750,67
Integritet		
2007	1 336	12,86
2008	1 254	21,59
2009	1 078	23,85
Advokatärenden		
2007	71	29,11
2008	74	11,62
2009	52	18,52
Remisser		
2007	78	64,87
2008	110	58,63
2009	109	62,34
Uppdrag från regeringen		
2007	*3	0,33
2008	6	1 129,33
2009	2	14,37
Rättshjälp		
2007	2 239	11,99
2008	2 075	11,62
2009	1 909	10,61
Genomsnittlig handlägg- ningstid		
2007	8 419	61,6
2008	8 617	77,8
2009	8 224	77,23

* De tre avslutade ärendena avser alla rapporter från möten med de Internationella oljeskadefonderna. Den korta handläggningstiden förklaras av att ärendena registreras i samband med att rapporterna från mötena expedieras.

Finansiella dokument

Justitiekanslerns årsredovisning

2009

Resultaträkning
Balansräkning
Anslagsredovisning
Tilläggsupplysningar och Noter
Sammanställning över väsentliga uppgifter

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2009	2008
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	26 777	24 831
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	656	1 662
Intäkter av bidrag		150	150
Summa		27 583	26 643
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-19 987	-19 617
Kostnader för lokaler		-3 463	-3 354
Övriga driftkostnader	4	-3 375	-3 347
Finansiella kostnader	5	-15	-101
Avskrivningar och nedskrivningar		-743	-612
Summa		-27 583	-27 031
Verksamhetsutfall		0	-388
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1	34 080	44 909
Lämnade bidrag	6	-34 080	-44 909
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	7	0	-388

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	275	55
Summa		275	55
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	805	914
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	1 337	1 221
Summa		2 143	2 134
Fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	11	201	90
Övriga fordringar	12	50	594
Summa		251	683
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	893	905
Summa		893	905
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	3 116	184
Summa		3 116	184
SUMMA TILLGÅNGAR		6 678	3 962
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	15	0	-1 925
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	-388
Summa		0	-2 313
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	16	2 417	2 158
Skulder till andra myndigheter	17	1 385	1 346
Leverantörsskulder		607	203
Övriga skulder	18	510	493
Summa		4 919	4 199
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	19	1 759	2 075
Summa		1 759	2 075
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		6 678	3 962

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
Uo 01 6:2 Ramanslag ap.1 Justitiekanslern	20	-867	26 163		-493	24 803	-26 800	-1 997
Uo 04 1:13 Ramanslag ap.1 Kostnader för vissa skaderegleringar	21	-3916	36 163		-336	31 911	-34 423	-2 512
Uo 26 1:4 Ramanslag Övergångseffekter av kostnadsmässig avräkning ap.57 Justitiekanslern	22			829		829	-829	0
Summa		-4 783	62 326	829	-829	57 543	-62 051	-4 508

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Justitiekanslerns bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Övergång till kostnadmässig anslagsavräkning

De nya reglerna om kostnadmässig anslagsavräkning från och med den 1 januari 2009 innebär att kostnader, inte utgifter, avräknas anslag.

För att anslagsmässigt hantera periodiseringar som gjordes i årsbokslutet 2008 har Justitiekanslern fått en anslagspost under det särskilda anslaget Uo 26, Övergångseffekter av kostnadmässig avräkning. Dessa periodiseringar, 829 tkr, har inte påverkat resultaträkningen under år 2009, utan bokförts direkt mellan posten Balanserad kapitalförändring och det särskilda anslaget.

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2008, 1 484 tkr, har år 2009 minskat med 366 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 75 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 10 år när det gäller ombyggnad av Birger Jarls torn där Justitiekanslern har rätt att ingå hyresavtal med kontraktstid 10 år enligt regeringsbeslut 2005-03-17 Ju 2004/10319/Å.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod och avskrivningen under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Datorer och kringutrustning Maskiner och tekniska anläggningar Förbättringsutgift på annans fastighet (t.o.m. 2004)
5 år	Inredningsinventarier Övriga kontorsmaskiner

10 år Förbättringsutgift på annans fastighet, ombyggnad av Birger Jarls torn

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Lön
Justitiekansler Anna Skarhed perioden (2009-12-07---2009-12-31)	78
Justitiekansler Göran Lambertz (2009-01-01--2009-11-15) Ledamot i styrelsen för Svensk Juristtidning	1 135
Vik. justitiekansler Håkan Rustrand (2009-11-16--2009-12-06)	55

Inga förmåner

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sid. 19 i resultatredovisningen.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

	2009	2008
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	26 777	24 831
Summa	26 777	24 831
<p>Summa "Intäkter av anslag" och "Erhållna medel från statsbudgeten" totalt 60 857 tkr skiljer sig från summa "Utgifter" för samtliga anslag (62 051 tkr). Skillnaden (1194 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 (-365 tkr) och total övergångs effekt med anledning av införandet av kostnadsmässig anslagsavräkning (-829 tkr). Dessa poster har belastat anslaget, men inte bokförts som kostnader i resultaträkningen.</p>		
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Ersättning för statens kostnader för ombud i rättegångar	634	1 632
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	22	30
Summa	656	1 662
Not 3 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	12 730	12 426
Övriga kostnader för personal	7 257	7 191
Summa	19 987	19 617
Not 4 Övriga driftkostnader		
Kostnader för advokater i samband med rättegångar	747	1 055
Övriga driftkostnader	2 628	2 292
Summa	3 375	3 347
Not 5 Finansiella kostnader		
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	15	100
Övriga finansiella kostnader	0	1
Summa	15	101
Not 6 Lämnade bidrag		
Ersättning vid frihetsinskränkning	34 080	44 909
Summa	34 080	44 909
Not 7 Årets kapitalförändring		
Periodiseringsdifferenser	0	-388
Summa	0	-388

Periodiseringar anslagsavräknas fr.o.m. år 2009, därför uppstår inga periodiseringsdifferenser under kapitalförändring.

Balansräkning

	2009-12-31	2008-12-31
Not 8 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	388	348
Årets anskaffningar	228	40
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-147	0
Summa anskaffningsvärde	469	388
Ingående ackumulerade avskrivningar	-333	-324
Årets avskrivningar	-8	-8
Årets utrangeringar, avskrivningar	147	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-194	-333
Utgående bokfört värde	275	55
Not 9 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	1 182	1 182
Summa anskaffningsvärde	1 182	1 182
Ingående ackumulerade avskrivningar	-268	-160
Årets avskrivningar	-109	-108
Summa ackumulerade avskrivningar	-377	-268
Utgående bokfört värde	805	914
Not 10 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	2 921	2 731
Årets anskaffningar	743	210
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-849	-20
Summa anskaffningsvärde	2 815	2 921
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 700	-1 218
Årets avskrivningar	-627	-496
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	849	14
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 478	-1 700
Utgående bokfört värde	1 337	1 221
Not 11 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	201	90
Summa	201	90
Not 12 Övriga fordringar		
Fordringar enligt domar	462	927
Värdereglering då dessa bedöms som osäkra	-415	-336
Fixkassa	3	3
Summa	50	594

	2009-12-31	2008-12-31
Not 13 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	788	798
Övriga förutbetalda kostnader	105	107
Summa	893	905
Not 14 Avräkning med statsverket		
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	313	942
Redovisat mot anslag	62 051	69 739
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-60 166	-70 368
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	2 198	313
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	1 484	-
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-366	-
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 118	
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-129	-165
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	4 041	4 731
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-64 278	-75 063
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	60 166	70 368
Övriga skulder på statens centralkonto i Riksbanken	-200	-129
Summa Avräkning med statsverket	3 116	184

	2009-12-31	2008-12-31
Not 15 Balanserad kapitalförändring		
Ingående balans	-1 925	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen 2008	-388	
- avgår skuld avseende semesterdagar intjänade före 2009	1 484	
- avgår övergångseffekter kostnadsmässig anslagsavräkning	829	
Periodiseringsdifferenser	0	-1 925
Summa	0	-1 925
Not 16 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	2 158	2 518
Under året nyupptagna lån	1 010	250
Årets amorteringar	-751	-610
Utgående balans	2 417	2 158
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	4 000	4 000
Not 17 Skulder till andra myndigheter		
Skuld skatteverket avseende sociala avgifter	341	319
Fastighetsverket, hyra kv. 1 2010	788	798
Övriga skulder till andra myndigheter	256	229
Summa	1 385	1 346
Not 18 Övriga skulder		
Personalens källskatt	439	472
Övriga skulder andra myndigheter	71	21
Summa	510	493
Not 19 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	1 616	1 912
Övriga upplupna kostnader	143	163
Summa	1 759	2 075

Anslagsredovisning

Not 20 Uo 01 6:2 ap.1 Justitiekanslern

Enligt regeringsbeslut 2009-11-19 Ju2009/9461 o 9571/Å (delvis) ökade tilldelade medel till 26 163 tkr.

Enligt regeringsbeslut 2009-05-28 Fi2009/4428 har en indragning av anslagsmedel gjorts med 493 tkr motsvarande övergångseffekten.

Enligt regeringsbeslut 2010-02-11 Ju2010/1025/Å uppgår anslagskrediten till 2 053 tkr.

Not 21 Uo 04 1:13 ap.1 Kostnader för vissa skaderegleringar

Enligt regeringsbeslut 2009-11-19 Ju2009/9461 o 9571/Å (delvis) ökade tilldelade medel till 36 163 tkr.

Enligt regeringsbeslut 2009-05-28 Fi2009/4428 har en indragning av anslagsmedel gjorts med 336 tkr motsvarande övergångseffekten.

Enligt regeringsbeslut 2010-02-11 Ju2010/1025/Å uppgår anslagskrediten till 3 582 tkr.

	2009	2008
Ersättning till frihetsberövade m.m.		
1. Ersättning för frihetsinskränkning	31 959	42 037
2. Frihetsinskränkning, ombudskostnader	2 131	2 130
3. Frihetsinskränkning, kostnad i samband med rättegång	0	175
4. Frihetsinskränkning, livränta efter rekvisition från SPV	117	223
Skadestånd m.m. i andra fall		
1. Skadestånd m.m. i övriga ärenden	17	147
2. Ombudskostnader i övriga ärenden	0	0
3. Kostnader i samband med statens rättegångar	961	1 362
4. Kostnader i samband med rättegång inför internationell domstol m.m.	0	0
5. Kostnad för förundersökning i brottmål	0	0
Rättegångskostnader, ersättning från motpart	<u>-762</u>	<u>-1 663</u>
	34 423	44 411

Not 22 Uo 26 1:4 Övergångseffekter av kostnadmässig avräkning ap.57 Justitiekanslern

Enligt regeringsbeslut 2009-05-28, dnr FI2009/4428 har JK tilldelats rätten att överskrida anslagsposten 57 med 829 tkr.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2009	2008	2007	2006	2005
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 000	4 000	4 000	4 000	2 000
Utnyttjad	2 417	2 158	2 518	508	607
Kontokrediter Riksgäldskontoret (ej tillämpligt)					
Räntekonto Riksgäldskontoret (ej tillämpligt)					
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	656	1 662	656	4 787	587
Anslagskredit					
Beviljad kredit anslag 01 6:2 ap.1 JK	2 053	1 666	649	616	546
Utnyttjad	1 997	867	0	0	0
Beviljad kredit anslag 04 1:13 ap.1	3 582	3 916	1 358	1 058	0
Utnyttjad	2 512	3 916	511	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande anslag 01 6:2 ap.1 varav intecknat	0	0	660	354	0
	0	0	0	0	0
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande anslag 04 1:13 ap.1 varav intecknat	0	0	0	3 990	299
	0	0	0	0	0
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	25	25	22	22	20
Medelantalet anställda (st)	26	26	22	22	20
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 073	1 053	1 032	1 182	1 055
Kapitalförändring**					
Årets	0	-388	-216	19	-492
Balanserad	0	-1 925	-1 709	-1 728	-1 236

** Fr.o.m. år 2009 avräknas anslag kostnadsmissigt och därför blir årets kapitalförändring +/- 0.

Balanserad kapitalförändring från 2008 har reglerats under det särskilda anslaget Uo 26 1:4 i samband med övergången till kostnadsmissig anslagsavräkning. Belopp avseende semesterlöneskulden t.o.m. 2008 har omförs till posten. Avräkning med statsverket enligt undantagsbestämmelsen.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 17 februari 2010

Anna Skarhed

justitiekansler